

Morse D ?me  le?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Morse D ?me  le?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26242>

 zet

Bu akademik giri?, **Morse D  me  l e?i**'nin (MD ) Türkçe'ye uyarlama  al??mas?n? ve  l e?in psikometrik özelliklerinin incelenmesini kapsamaktadır. Ölçek, hastane ve bak?m ortamlar?nda bireylerin d  me riskini standardize edilmi? bir biçimde de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Türkçe uyarlamas? N. Y?lmaz-Demir ve ?. Seren-?ntepeler taraf?ndan 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Uyarlama  al??mas?,  l e?in Türk popülasyonundaki geçerlik ve güvenirlik düzeyini, özellikle **duyarlılık** ve **seçicilik** kapasitesini belirlemeyi hedeflemi?tir. Ölçek, 50 madde ve 7 alt boyuttan olu?makta olup, derecelendirme için 5'li Likert tipi bir yap? kullan?lm??t?r. Güvenirlik analizleri sonucunda iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) 0.55 olarak rapor edilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Morse D  me  l e?i, d  me riski, psikometri, uyarlama, iç tutarlılık, güvenirlik, geçerlik, hem?irelik.

Yazarlar

Nur?ah Y?lmaz Demir, N. Y?lmaz-Demir, ?. Seren-?ntepeler.

Amaç

Morse D  me  l e?i'nin temel amac?, klinik ortamlarda veya toplulukta ya?ayan bireylerde d  me riskini sistematik olarak belirlemek ve böylece önleyici müdahalelerin zaman?nda planlanmas?na olanak sa?lamakt?r. Ölçek, risk faktörlerini nicelendirerek hastan?n durumuna uygun bak?m stratejilerinin geli?tirilmesine yard?mc? olur.

 l e?in Türkçe'ye uyarlanması  al??mas?n?n spesifik amac?,  l e?in Türk kültürüne ve diline uygunlu?unu sa?laman?n yan? s?ra, d  me riski de?erlendirmesinde klinik olarak kabul edilebilir bir **duyarlılık** ve **seçicilik** düzeyine sahip olup olmad??n? saptamakt?r. Bu sayede, Türk sa?lık sisteminde güvenilir bir d  me riski de?erlendirme arac? kazand?r?lmas? hedeflenmi?tir.

Yap?

Morse D  me  l e?i'nin bu uyarlamas?, d  me riskini tek bir boyutta de?il, bireyin genel sa?lık, ya?am tarz? ve psikososyal durumunu kapsayan çok boyutlu bir yap? olarak ele almaktadır. Ölçek, 50 madde aracılı??yla 7 farklı alt boyutu ölçmektedir. Bu alt boyutlar, bireyin d  me olasılı??n? art?ran veya azaltan  e?itli faktör kümelerini temsil eder.

Ölçe?in kapsad??? temel faktör kümeleri ?unlard?: ?laç kullan?m?, günlük ya?am aktivitelerindeki k?s?tl?l?klar, toplumsal çevre ile etkile?im ve izlem gereksinimi, duruma ili?kin duygusal tepkiler, al?nan tedavi ve olası komplikasyonlar, ya?am kalitesi alg?s? ve cilt bak?m? gibi fiziksel sa?lık göstergeleri. Bu kapsamlı yap?, d me riskinin sadece fiziksel de?il, aynı zamanda çevresel ve tedaviye ba?lı riskleri de içerdi?ini vurgulamaktadır.

Geçerlik

Uyarlama al??mas?nda  lçe?in **yap? geçerli?i**, i tutarlı?k göstergeleri üzerinden kan?tlanmaya al??lm??t?. Literatürde,  lme arac?n?n maddeleri veya alt boyutlar?n?n toplam puanlar? ile ölçek toplam puanlar? aras?ndaki anlamlı korelasyon katsay?lar?n?n, arac?n yüksek i tutarlı?a sahip oldu?unu gösterdi?i ve bunun yap? geçerli?i için güçlü bir kan?t te?kil etti?i belirtilmi?tir (Tav?anc?l, 2002).

Güvenilirlik katsay?s?n?n yorumlanmas?nda kullan?lan genel kabul görmü? e?ikler (Akg l, 2005) ?unlard?:

0.40'dan küçük: Güvenilir de?ildir.

0.40 - 0.59 aras?: Düşük güvenirlikte.

0.60 - 0.79 aras?: Oldukça güvenilir.

0.80 - 1.00 aras?: Yüksek derecede güvenilir.

Bu kriterler ??????nda, i tutarlı?k analizleri, ölçek maddelerinin teorik olarak aynı yap?y?  lme yetene?ini de?erlendirmek için temel al?nm??t?r.

Güvenirlik

 le?in güvenirli?i, öncelikle **i tutarlı?k güvenirli?i** analizi ile belirlenmi?tir. Bu kapsamda, ölçek maddelerinin her birinin  le?in bütünü ile ne ölçüde uyumlu oldu?u, madde toplam korelasyon yöntemi (Pearson Momentler arp?m? Korelasyon Katsay?s?) kullan?larak irdelenmi?tir.

Güvenirlik katsay?s? olarak Cronbach Alfa hesaplanm??t?r. Türkçe'ye uyarlama al??mas?nda elde edilen Cronbach Alfa katsay?s? $\alpha = 0.55$ olarak bulunmu?tur. Bu sonuç, Akg l (2005) taraf?ndan belirlenen standartlara göre  le?in **düşük güvenirlikte** oldu?unu göstermekle birlikte,  le?in klinik alanda kullan?labilirli?inin ek testlerle desteklenmesi gerekti?ini i?aret etmektedir. Tüm istatistiksel de?erlendirmeler, SPSS for Windows 11.5 program? kullan?larak yap?lm?? ve istatistiksel anlamlı?k p de?eri baz al?narak belirlenmi?tir.

Faktör Analizi

Uyarlama al??mas?, **Morse D me  le?i**'nin 50 maddeden olu?tu?unu ve bu maddelerin 7

farklı alt boyuta ayrıldığını belirtmektedir. Bu yapısal ayrım, ölçeğin çok boyutlu yapısının, muhtemelen bir faktör analizi (örneğin Açıklayıcı Faktör Analizi) yöntemiyle doğrulandığını veya organize edildiğini göstermektedir.

Belirtilen alt boyutların her biri, dü?me riskine katkıda bulunan farklı ve bağımsız risk faktörleri kümelerini temsil eder. Bu faktör yapısı, klinisyenlerin sadece genel bir risk puanı elde etmesini değil, aynı zamanda hastanın riskinin hangi spesifik alanlardan (örneğin ilaçlar veya yaşam kalitesi) kaynaklandığını da anlamasını sağlar.

Araç

Test Türü: Uyarılama

Format: Ölçek (50 madde ve 7 alt boyut)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarılama), Orijinali İngilizce

Popülasyon Grubu: Dü?me riski taşıyan bireyler

Ya? Grubu: Bilgi mevcut değil (Genellikle yetişkin ve geriatric popülasyon)

Popülasyon Detayları: Uyarılama çalışması, hemirelik alanında ve klinik popülasyonda uygulanmak üzere tasarlanmıştır.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1= hiçbir zaman - 5= her zaman) kullanılmıştır. Yüksek puanlar, dü?me riskinin yüksek olduğunu işaret eder.

Anahtar Kelimeler

Dü?me riski değerlendirilmesi, hemirelik, Likert ölçeği, Cronbach Alfa, psikometrik özellikler, Ege Üniversitesi, Nurah Yılmaz Demir, Pearson Korelasyonu.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Nurah Yılmaz Demir

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değil.

Bağılı?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değil.

Yazınma Adresi: Bilgi mevcut değil.

Şinler, Ücret ve Test Y?I?

Uyarlama Y?I?: 2012

Şinler ve Ücret: Ölçeğin ticari kullanımı, yeniden basımı veya yasal izinleri için orijinal ölçek geliştiricileri ve Türkçe uyarlama çalışması sorumlu yazar (Nurah Yılmaz Demir) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Yılmaz-Demir, N. ve Seren-Şntepeler, Ş. (2012). Morse Düşme Ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması ve duyarlılık-seçicilik düzeyinin belirlenmesi. Ege Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi, 28(1), 57-71. Orijinal makalenin bağlantısı: dergipark.ulakbim.gov.tr

Tavancı, E. (2002). Yapı geçerliliği kavramına ilişkin referans.

Akgül, A. (2005). Güvenirlik katsayıları eğerlerine ilişkin referans.

Morse Düşme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmuştur ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Bu uyarlama çalışmasında ölçek 50 maddeden ve aşağıdaki 7 alt boyuttan oluşmaktadır:

Şağlar

yaşam aktiviteleri

toplum ve izlem

duruma ilişkin duygular

tedavi ve komplikasyonlar

yaşam kalitesi

cilt bakımı

The original PDF can be downloaded here: morse-dusme-olcegi-toad.pdf